... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

... اوګولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننګیال
خپرونکی	فرهنګ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیرنور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کې بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کې دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوڼونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي: «ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چې دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي ومومند-له همدي ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چې په باورسره ويلي شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلرلی تاريخ دی او ويرلرلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريڅوپه وړاندي د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او وديدنه او بيا په دی وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې د دي پاڅېدنې پيل او ابتدا جالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند-له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاریخ که له یوي خوا غمرلړلی تاریخ دی او ویر لړلی حنوله بلي خوا ویاړلی تاریخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بریځوپه وړاندي دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون یوحیرانوونکی پاڅون دی او هیښ کوونکی . د باطل د یوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کي د تش لاسو خو دحق په مینه مستو مؤمنانو راولاړیدنه او دریدنه او بیا په دی وحشي ځواک د هغه بریالي کیدنه د ټولی دنیا د تعجب او حیرانتیا وړ ده .

رښتیا هم دهیواد په هره برخه کي ددي پاڅېدنو پیل او ابتدا حالبه ده ، د ایمان او ارادي په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کیدونکي نوړ په رڼا کي پر مختللي او په دی وسیله زموږ محلی پاڅونونه ملی او هیواد وال شوي او د باطل په مقابل کي یي یو ټینګ صف او " بنیان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قيام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ګوټې
او د دړنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دی ګڼه کې هم د هيواد په يوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل يو رښتينی او
واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او
پراختيا په لوړ ځېږي چې پرله پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاريخ خوږ کړی او ښخووونکی کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروڼه کړي چې ګڼې ده به واقعيتونه
افسانوی کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دی فقط دليکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوی يې د واقعيتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هيله يې تاسو دا نه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ځوانان ليکوال يې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسې مينه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د ګرمۍ پيل و ځو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تيزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېری تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپين او خړ و کوډونو پوښلی و د درې په منځ کې سيند
هرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښورېده تال
يوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکې ــــــــــ و به داسې شور جوړه
کړی و لکه چې د سيمې د لس ځوکونو ځوانانو او مشرانو په نيونه
تړی تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټيو او کروندو کې په کار لګيا وو ،
د خپلې خونې د بېګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دريو ورځو
کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
يو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د دربو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاځون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل نوی رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لور څېړي چې پر له پسې به څېړیږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بڅرونکی کړي چې
کله-کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګنې ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په ورښتینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و حو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له دې ی تودوخې لـه ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېړو او خړو ګردونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګنګ چنارونه د شمال له خپوښو داند یننو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختي سوې کوکې له بل هروخت نه زیاتې
سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکـــــــــو به داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تر ی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نره په پتیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خونبو د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل دګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارشې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د دوه نه لګیده للمي حو یې لا سره کرلي نه وو ، د دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې وې ، د هر یوه سر به ډولیو په منځ کې د خمکې لوري ته داسې ټیټ و لکه چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نا آرامې ویرې سره به یې دغه خبرې راغبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې پرون بیولی و ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلاني کور یې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې غه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریانو کار-ګرانو او زده کړه والو د تګ د تللو سو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] ته لو او د هقاني نورې چارې پرمخ بیولې او س سر له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږی لیوان یوه او بله خوا ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

ایستل دګردي ورځي سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګي .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دده نه لګیده للمي حوبې له سره کرلي نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرتې ویرې سره به یې دغه خبرې راغبرګې کړې . نمون د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خوې پرون بیولی وُ ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کورې بیګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ وُ ، پخوانی بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره یوځای نه شوې راټولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریو کار-ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دریساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه ، پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ راپورته لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س سره له مابنامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږې لیوان یوه او بله خوا ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داړه مار او غله راغلې ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

دغه ورځو راسې اولسوالۍ ته د نویو حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی و، له کابل نه به دوی ډله ډله جیپیان راتلل او بیرته به تلل. دا او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلي وې. له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارماراتو د تاړاکونو وېره او له چاپېره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه، له چاپېره د دغه پاڅون د پېلامي او جریان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لارې د ستونزو او ربړو ناکرارۍ. دغه ـــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کېده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هر ځای خپره شوه چې هزاره ګان غواړي د وردګو په سیمه او کوروڼو حملې وکړي، ځکه او کوروڼه یې لاندې کړي او دغه څوکرده ځمکې او شته تري واخلي. دغه آوازه وروو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهیدل، هغوی باوري وو چې هزاره ګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ګاونډیتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سیمې سپین ږیرې او مشران هم پوهیدل او بل ځای غونډه غونډې کېدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې به یوه او بله دوه کې سره را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راسې دغه ورلیدني کتنې روانې وې. د تږدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومېدل له دردمنو او سپینو څېرو یې د یو ډول د ښېز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبلي له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه بې ځوروونکې لوری مونډلی وي او همدا وبن یې د غمستبد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بیا هم څه ښې نا آرامي او اندیښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو څرګنده او خبرو څرګندېده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لارۍ ترل شوي تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین ږیرې راغونډ کړل، دا ځل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو داملي وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه سپکاوی ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډیر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د شو ورځو راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به دلګ دلګ جیپان راتلل او بیرته به تلل. داسې او اضطراب، امیدونه، او دردونه، اندیښنې او ناکراري خپل اوج ته رسیدلي وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي داره مارانو د تاراکونو ویره او له چاسره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له څېنو سره د دغه لارې دستوزو او ربړو ناکراري. دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عوارې د وردګو په سیمه او کورونو حملې وکړي، ځکه او کورونه یې لاندې کړي او دغه حکومتي ځمکې او شته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتینګونو کې هم خپره کیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

حو خلک پوهیدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډیتوب مثالي ژوند تېر کړی دی.

د سیمې سپین ږیري او مشران هم پوهیدل یو ځای او بل ځای غونډې غونډې کیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې به یوه او بله ده کې سر را ټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راهسې د دغه ورلیسې نې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له درد منو او سپینو خبرو یې دیو دول د ښېز دار او خوبنې رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غویي له ناورین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ورځ یې د استبداو کفري نظام راپرځولی وي.

خو بیا هم څه شی نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کې نوا او خبرو څرګندیده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکري لارۍ ترل شوې تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په منځ کې یې خو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل، د اځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو، ډیرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه بلله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان ډیر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

لومړي د دغه دوازه قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داستما
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړ
بري سره پلې لېده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
ورګډ شول او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غير اسلامي کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو تېنګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شو ی ګړولی - ځکه چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړي تشويقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته يې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جمع او جوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
بېلابېلو شاهد و . داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېري ترانې يې غږولې ، سړي فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځېږي .
په ډېره بيړه وار په وار د درو او کليو اوسيدونکو توپک واخيستل
د سترګو په رپ کې يې پالنګ کړل او کمربندونه يې و تړل .
پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .
هغوی چې وسلې اخيستې وې ډېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تېرېدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزېدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشو زغملی ، او
هر څه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي تکبير غږونه راوايستل
او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غير مترقبه او ناڅاپي
پېښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هر لور ته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ د زړه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدينو د توپکو **باړونه چليدل** .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو
پر موضع ورو خيژي له "يا الله" سره يې پرې ورحمله کړل ديګلين
پترولوله او پر سر يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قومونه نښتي تصور کړي وو ، هغوی داسې
دغه ژر حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بري سره پلې لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی . ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېری ترانې یې غږولې . سړي فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځیږي .
په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل
د سترګو په رپ کې یې پالنګ کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل ترشیبي پوړې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماقي تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ورپر پروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .
هغوچې وسلې اخیستي وې ډیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډیرې ترخې او سختي پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختي نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اشنا کل شوې
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدینو د ټوپکو **باړونه چلیدل** .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورحمله وکړل دیوګیلن
پټرولوله او ورسره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او وارو. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پڅپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوري تشي کړی ، دا ځل هغه بیاله کنځلو او بد رد و سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژرلاس ونیو. خپلې پولیسوي شونډي یې په غابښونو چیچلې ، یوه اوبله خوا یې بې هدفه ګرندي اولیوني قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوورونو د دفاع امرورکړ

خونړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه دول دزې کوي ، د دوربین سترګې لا په ریښ دیدلو لاسونو په خپلو سوو ځنګار و سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسره وپړقیده له دغه ځړکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین پر سترګه راسمه شوه او له مغزوې ووته . له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او د غسې د یوې تیاره شپې په توره ژرکې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر څادر لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو ګ

... او تانکونه وغوړیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱٦ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیبنې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایي د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله . له هغه خوا د محافظینو دګارډ له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو وویل شول . خو د دفتر موظف اصرار او تینګار د ومره زیات شو چې ګارډ مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ دخپلې استبدادي کرکټر پر بنیاد وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه واوښت . پښې یې پر مخامخ پروت میز کینولې ، خوله یې سره یې په ځیره کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او واره نکه مار تاو تاوکیده، دوه ځله یې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نښې کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله، څو بېرته یې ژړلاس
ونیو، خپلی پولیسوی شوندی یې په غاښونو چیچلی، یوه او بله خوا
یې ډب هدفه ګرځندي اولیوني قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د ډزو امر وکړ
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوری
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه ډول وړاندې
کوی، د دوربین سترګې ئې په ډیر دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوس وپرځیده
له دغه څرګیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د ده د دوربین سر
سترګې را سمه شوه او له مغزونو ووته. له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه را ولوید او له خولغونو وهلو سره یې سا ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل. د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ور ننوتل او غنیمی
د یوې تیاره شپې په توره زړه کمونیزم د وحشتونو یې جلبه واکمنی تر خاوړو
لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وکړ

... او تانکونه وغورځیدل!

د ثیام پر درهم ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښی په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندی جوړ شوی و، تیلفونی خبر
ورکړ شو. د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راویښ کاندی.

امین په خپل د د غبږ د خپلی استبدادی کړکیچ پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږی را سمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه
واوریدنت - پښتې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی، خولدې سره یې په شیبه
کې داسې ژوره بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج يې تمثيلاوه - غزولي ښنې يې راټولې او په کوڅ کې راسم شو - امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخونړی تور ژبغړاندو لمبو د هغه پر شنډی دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې.

د امين غږ تور هم دي او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيې چې نور او بېدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې. ژر يې د متقابل لوړې خبره ورپورې کړه او له دې خبرې سره يې غوږ په دېر زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به د جمهوريت چارو په وزارت کې د ښينو په هکله خبرې کوو او لازم تصميم به نيول کيږي:

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پرېړې غوښې يې داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه يې پړسېدلي وو - هغه نو د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډونکوونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون يو بل ته پکه او خپ وکتل - اويو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقيقت هيڅوک پوه نشول، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امين د انديښنو او چرتونو په سمندر کې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کيده، ځيلې هلې ځلې او مځې په سينه لاهو ورته بر بېښندی - يو وار يې خونړی جذبات راولنړېدل او داسې به يې وپتېيله چې له يوې مخې به بمباری وکړی، يو مخينه وژنې ته به لاس اچوی - څوک دي چې د هغه د روسي ټانکونو او الوتکو او . . . مقابله وکړی . . . .

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو دک ګيلاس په سر واړاوه، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت خونړی او بې جلبه واکمن طغيان کرار نشو - له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوې، بل ګيلاس ته يې لاس کړ، ستونی - ستغ په کټ وغزېد او سترګې يې پټې کړې.

* * * * *

سبا رسمي امين د جمهوريت چارو وزارت د ستوري په ماڼۍ کې حاضر ؤ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه، موظفين او محافظين د مغشنۍ غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو، او ډيرې وېرې ناوړې پېښې اټکل يې کاوه.

امين په ډيره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کيڼ لاس ترل شوی ساعت ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکي خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولی ښتې یې راټولی او په کوڅ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تور ژبغړنده لمبو د هغه پرشندی دوړی او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د قهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د متقابل لوړی خبره وړپری کړه او له دی خبری سره یې غوږ په دیر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوگرځاوه نو د مخ پريړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وی لکه د آهنگر په کوره کې سرې شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو نکو او نغاړگرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ته پکه او خپرو کتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ڼپو په کومی کې ډوب ډوب

کیده ، خپلې ملې ځلی او مځی په سنیند لاهو ورته بریښیدی ـ یو وار بې حنو نړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتیپیله چې له یوی مخې به بمباری کوی ، یو مخینزه وژنی ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پریښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ستونی ـ ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمي امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغه نفی غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیری ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کین لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل مأمورینه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوړود خپګان او تأثر تری خوتکیده - څیر وې دیو غیر منتظره خواشینۍ څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، اود خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر مېز شا و خوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریدٌ - د ویرې بیری او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپیدل، له ویرې وارخطایی تر دراپور پاڼی ګډې وډې شوې وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه دراپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ترهکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې وشنستولې او نژدې یوولس تنه ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین مېز په سوک ووا هه وې ویل: مانه ووایه چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د کروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. مونږ ځکه پری باور او داد وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم خپل سوک له مېز نه پرتس تیر کړ تاسته کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله ناببره غږ سره وریږدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی!! دید او درك مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی. حزبی انضباط او درایت!! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د -

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل مأمورینه داسې عیارکړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوژوند خپګان او تأثرترې څرګندېده - څېره وېږې دېوې غیر منتظره خراشیني ګړګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خولدې سړي یې داسې سینکارو له چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، اود خپل دننیز واک او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولې او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښورېده - د ډیرې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستې پاڼې رېږېدل، له ډیرې وارخطایۍ ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رېږېدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کېده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تره کي د ویش پر وخت د حفیظي ناعاقبت اندیشه مسئولیتو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولي او نژدې یوولس زره توپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه‌دارۍ یې برید کړی - د علاقه‌دار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات شمیر خلقي ملګري له منځه تللي - .... مفصل راپور لاتر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه ویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي ارکانحرب یې هلته اخیستی. مونږ څکه پرې باور او داد وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړېدنه کې هغه ډېر اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چټپل سوک له میز نه پسې تیر کړ تاسې کسان داسې وښورېدل لکه چې څوک د چا له نابېره غږ سره ورېږېدلی وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکا ، له خیرو او خوږمنو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د ښېښې مسئولیت پرې دېر درونه والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستۍ پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو نرتي هوایي قوا ، زغرولې ځلورې قوا ، بالا حصار او قرغې نه مولګه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبرید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورو ښمېرو زغرواله قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مړارخیز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندي پاتې نشي .

امین پریکړه پر ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پوز په شیولو سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سپېره پورته وغورځېدل د ټولو پروخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترې کې صاحب ته ځم تاسې به په دېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو سیواځې دومره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابنونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټونو پانې چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات یې د استو ګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلي وو - له خیرو یې دیوه ژور خزن او اند ېښنو دوک پورته کېده ...

دښمن د وطن او اسماني غږ لمنې بیا دیوې بلې خونړۍ ناجعې او ناتار شاهدي وې . شان خوا غروننو له بناره خپله غیرتکړلرا ستاو کړې وه - او داسې ای په خپله غیږ کې نیولي ؤ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیر پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننه ننه کیده بالا حصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار ؤ ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کمپوناری " راو پر ځوی او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له خیرو او خوږمنو
سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسؤلیت پرې دېر دروند
والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې ورستی
پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
سرتي هوایي قوا ، زغروالي ځلورمې قوا ، بالاحصار او قرغې نه
موګړ لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریده پروګرام او نقشه
تیاروي - نقشه به په ځلورم شمېر زغروالو قوا کې د مؤظفو روسي شاورینو
له نظره تېرېږي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم ترې ژوندی پاتې
نشي .

امین پرېکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځې وړانږ پېوز په شیولو
سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په وېره سره
پورته وغوځېدل دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په دېره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو ښوا ځي دومره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټونو پیاني چې څو مره تازه ګرمې زمولولي
وي - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین
مرورلي وو - له خیرو یې دیوه ژور حزن او اندیښنو دوک پورته
کېده ...

دښمن دولتي او اسماعیل عزم لمنی بیا د یوی بلې خونړۍ فاجعې
او تاتار شاهدي وي شان خوا غرونو له بیاره خپله غیرتمنو تاو کړې
وه - او داسې ایه خپله غیبي کې نیولې وه لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي . د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه
بل نوي تاتار او یرغل مقاومت نه دارې ته سترګې په لاره ، چې
چیرته بیا کوم بل نوی " کمپوناري " راوپرځوي او کوم بل " شاشجاع "
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکناتن“ د ځیګر څیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندي کول . . .

تنګیو نوری هم خپلې زامې تمینګولې چې څوك بل « براېډن » تری نیم ژواندی ونه وځي . . .

د زرنګار پارك عونډی بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام اوخوځښت مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کرښې په نښه کولې .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکی او دوح ځپاروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته . . . . .

... او هلته چې دالله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له ستړکو نو سره د زړورو باړونو لکه دیوه ښځتون زیری انګازې خپرولې . - د کوڅو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان ښځرې ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د ځیګر څیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې

کول ...

تنګیو نوري هم خپلې زامی تینګولی چې څوک بل « برانیډن »

ترې نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك غونډې بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو

د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و . . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه د یوه نوي قیام او خوځښت

مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لارې او واټونو د یوه نوي ویاړمن اوبې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو ښکرېني په شبنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوه ویاړونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاچشیدلی ولس د انقلابي هوډ ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو په اوبو د کنار

خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپرږمه په تته رڼا کې د ستورو له ستړګکو نو سره د زړو ویاړونو

لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کوڅو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه

ارژغورنده سبا ورن نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمې د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوبرې او وحشت مرکزونه هغه

پروت ویرونکی بند نړي . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوړو نو خپله کډه بار کړېده.

دغه سهار مرغانو دېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټۍ پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاود بل ډول و - درونډ او هیبتناک - خوځون و او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروې او ټوندې کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګني وې - د لمر ځرکې د د ښمن تور زړونه څیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کړنې یې انځور کړې وې.

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوړا زیات توپیر سره پیل شو - ستر کو یو بل ته د ویلو دېر څه لرل او زړونو دېر ناویلي رازونه سپړلو ته لېکه کړي وو؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو دېرې نوې او مینه ناکې خبرې کرځېدې.

سیند نن مرام یون ته کاوه څکه خوڅپو یې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول.

د سیند د وا رو غاړو ته د ټک د ټک چنارونو ته لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سي ولاړ وو.

د بریښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداری ته پر له پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول دېر زیات تغییر ترې بریښیده.

پرون چې دیوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه، نن یې پر اوږه یوه توره برېښې د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له څېرې یې له یوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې.

نن ورونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې. زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او ځوږونو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو د پسرلي د وختي د ونو په ښاخونو کي د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ يې جوړ کړی ؤ لکه چې د ټول عمر له پاره هغوی ټوانې غورځوي او د زړه غوټۍ پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول ؤ - د رونډ ؤ او هيبتناک .

خوځون ؤ او اروا پالونکی .

ټن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د اسې خوندور لګيده لکه چې د سړي په زړه او روح کښې ننوځي ، ويښ زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نوي هم راپارولې او ژوندی کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه ښايسته او وړنګي وې - د لمر ځيرې د دښمن تورې زړونه څيرلي وو او د آزادۍ او بريال مقاومت د پيل او دوام کرښې يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل شو - ستوري يو بل ته د وېلو د پرخو او زړونو د ډېر ناويلي رازونه سپرلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د ځرګندولو د ډېرې نوي او مينه ناکې خبرې کړېدې .

ACKU

سيند ټن ارام يوون نه کاوه ځکه خو ځپې يې په ډېره تيزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د وارو غاړو ته د ټک دنګ چنارونو لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سوي ولاړ وو .

د بريښنا د فابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د ټن ورځې د يادونې ننداري ته پوله پسې غوټې را وهلې .

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه دا پرون و آبله ورځ موږ هم دغه وکړي ليدل او ټن موله نظره تيرول د ډېر زيات تغيير ترې بريښيده .

پرون چې ديوه برڅکي پر اوږه بيل او کلنګ ؤ او وچو شونډو او سپينه مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، ټن يې پر اوږه يوه توره بړې د ايماني پرتم او ځواک ننداره بښيله او له څيرې يې له يو او بږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځليدې .

ټره ورونکي ننداره وه - پاروونکي ننداره او مينه ماتوونکې ـ ټرونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشانو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تيبرې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼي د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د ځپو آواز به د زړکوله غاړو

اود کوم مجاهد دخونبوه لړشلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
دخونړی کودتا دیوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نوکې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوصکړو د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواځ ویاړ ګلیدی . له سترګو مینه - له نړونو امیدونه
او ارزونه او له متو قوت او مهابت ووریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا وړ تیا
ویاړ پېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې پرنشر کولې.

د مجاهدینو مشران د سیمې دامنیت او کنترول له پاره
راغونډ وو ترڅو تا به دیل جامې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ن نکون ایبنې و او له کارتوسو ډک کتاروبونیې دلس له ورانګو سره
پر ینیتابوڼو شغلې شیندلې ، ځیرو یې د ایماني پرتم او عظمت غماینده ګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړی ډنک

د ننګ شلي یې ودانول .

د تهږمانانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو
یې دیوه زوړ او شاهیني لید جولان بربینیده تا به ویل چې پخوانی اتلو سړی د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه زاړونډی شوی او د ازادی د قافلی پر مخه کې د خپلو وینو دیوه بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بیلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځاله کاه داني نه رایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تینبتی پروخت نیولی و - او همدارنګه نوریې هم
بې یې له پتنو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیاری
ولاړ وو او په انقلابي وینتابه سمبال . - او دجهادي بیداریو او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوښۍ له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوڅې دخونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط دیوه درونه امتزاج ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونو او له متو قوت او مهابت وریده .

مجاهدینو په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا ویاړیدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه منلي غروره لارې پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره راغونډ شوي تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې د ملاوو له ورانګو سره یې ښایسته شغلې شیندلې ، ځیرو یې د ایماني پرتم او عظمت نمایندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

دننګ ځلي یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو د پټ پتکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو یې دیوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په اخرو سرو کې د محمد جان خان روح غوښیدلی او د غازي هغه راژوندی شوی . او د ازادۍ د قافلې په مخه کې د خپلو وینو ډیوې بلوي .

دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پینځو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځغملونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بیلا بیلو برخو کې د تښتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځل کاه دانې نه راایستلې - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له کلاشینکوف سره د تینتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټنځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار پڅي ولاړ وو او په انقلابي وینښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر و نیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او .... دغو په توکه

پید غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه به نه وي .

قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستي کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیري چې د رلس له منځه را ولاړېږوي قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ډېرې خولې بهولې وي بو یالي وخېږي او برېښي . او داسي کړنې وکاري او په نښه کړي چې د ډېرو سیا سیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسیدای . په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستواو د جهاني سیاست د ډپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بڅه کې پخوشو کارپوهانو - جنرالانو سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربښوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بې وزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوبري د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې دخادن او درانه پټکي او لوړې شملې خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او څېړونې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني ورکول شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغبرو په توګه ——————————————— په

پسې د غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیري چې د رلس له منځه را ولاړېدو قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ډېر خولې بهولی وی بوېالی

وخپړي او برېمن . او د اسي کړنې وکاري او په نبنه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسي رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني ټکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د ډېر ماسره متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بچه کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او ډیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل نارواتسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول

او دلته یو بیوزلي - څپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنانو د لا پوځ خالي او برې د لاری یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پېښتنې

او کرویزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني

وټاکل شوی .

د مجاهدینو کروپونه دیکې د دفاع او ساتنې لپاره عزم کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبې په تنوپان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ما شومانو به ورپسې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږږي بنځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بږداګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرنیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کتنه د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هرکمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - خو مره زړه ورونکی او بېبونکی منظر دی چې د ایماني جذبې او ولولو ښندلو د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې پر اځي د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن غځیږي نګی او آزادۍ بښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم ورکړي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پښتانه لاس د دښمن (پروسپیزو) او پرځونو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخيژي - د کولیو باران او د اور لمبې ږلمغې ناوړولي او د خپلې توري د عظمت تږغ اوچت کړي او وایي یووي - خومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اځه ځواکمن طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې ترشایې د نړۍ د یو ستراوډیر لوی شیطاني (استعماري) قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړشي - یون پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګه وځلوي او په تول نړۍ کې د تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (تسلسل) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپانو کې د تکبیر د اواز پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به و ربیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکې برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هره ډبره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښرېدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لپاره - خو مره زړه ورونکی او بوب- نوونکی منظره دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دوک سرهسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا و پرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه و لړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن څپونکی او آزادی بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ د دوی په وړاندې یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښ کوونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن او برجوړو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخیژي - د ګولیو باران او د اورلمبې د ځمکې ناوړلې او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړي او ویې رپوي - څومره دا منده هغه صحنې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسره ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړیو د یو ستر او ډیر لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - و دانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په ټولنیزو تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یوځل بیا تر توپان وړاندي چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ټاځه سرک خپلي پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کي له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبري کولې؛ بیا تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وې. لیکي ایستلې وې چي د دوړو په خیړو کي یې لاړي جوړولې.

د ژغره والو شوبلو عسکر د مقابلې وېرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کي د توپک د ډز او ډکولو د لمبو کړیښو یکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د کمربند او د ټوپک خوږي شپېلۍ په مغز خپل ځیګرته خبره لېدله. او پر ماشه ایښې ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډز د خوب احساس ان دومره کړی وو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپیرې د ښتي د دوه لاپې پر سر چي پخوا به لمه غمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غمو ښني لکه دیوه مستانه اتڼ چي یوه سېلۍ خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا ښته تر اوسه شاپه پرته ده.

دلته د ټانکونو او توپونو ابر د کتار پنځه شو او هلیکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې وو. پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرګونې ننداره تر سترګو سترګو کېده.

اوس نو ښایېدله چي د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هرڅه نینه شوي وای. هغوی باید خپلي وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېښې نعاله کړې وای. د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کي یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کي رغړولې وای.

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ. مخونو ته یې د سیچي نقشې وغړېدې. څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه دري ځایونه نور هم په نښه شول. یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یو ځل بیا ترټوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکې ایستلې وې چې د ووړو په خیړو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ږن او د ګولو د لمبو کړېښو یکنواخته او ستوماتوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکی ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته ښېرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د ډن د خوب احساس او دوړو ، ګرد و نو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپیرې د بنتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به ډغنمو څنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه مبله خوا خوځیدې خوتر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او ټوپونو اړېند کتار پنډه شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کیده .

اوس نو ښایېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نېنه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول . دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځین جاج راخیستل شو- د خلکو غروبونه بیا پوره شول ، د خبرو راپورونه
تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرتیږ شو او د تیارۍ او حرکت وخت ورسته
اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام
سړک نه د دوړو بربوکه راپورته او پر ونو یې پیل وکړ، ګرده لاړې یوې او
بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پرتې
یو پربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره
نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرڅېرو یې د سیمې د نقشې کرښې
کښل شوې وې او پایې د دوی د رسوایی او ماتې لارې په نښه کړې
وې

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې وغره
ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغورځیدې
او اوورونه **ولوریدل** .

د یوې خوا وسله یوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه
ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بیا ټود روان ؤ مجاهدینو د کمرو شاته
سنګرونه نیولي ؤ ، په ډیر احتیاط او بارې وزې کولې ، داسې چې کارتوس
یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ
وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه
وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې
داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شلیدونکي تسلسل کې د مجاهدینو
د برې تښار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا
شړلې وي .

* * *

دریې ورځې کیدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو
او تورسرو کړې ورځ په غروکې تېروله - سهار به چې لا لمرخېژه نه وه
وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه نتوړه لیکه
خوځیده .

تراچې کلي ته راورسیده تو لوړې یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي
محمد منیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول
کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول
ډک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوې هم سلامتي
اېښې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځین جاج واخیستل شو- د مخابرو غږونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبر تېر شو او د تیارۍ او حرکت وروستنی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکی راپورته او پر ډزو یې پیل وکړ، ګرده لارې یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې یو پربل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکی ایستلی داسې لکه چې پرخېږو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوی وي او یا یې د دوی د رسوایی او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه واورېدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او بنه تود روان ؤ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باورې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوی دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورمره سم وبرېښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکی تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تنها داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاو خوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کرې ورځ په غرو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ښتوره لیکه خوځېده .

تواچې کلي ته راورسیده نو لوړي یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك دیګونه او کټوي هم سلامتي اېښې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غوږ څولي وو. د عسکرو مړې خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسېدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خورا وحشت راایستل او موټرو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیت کېښودل او اور یې ورته ور کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې شېزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوږي یې هم ورپسې پښسبودل.

د خلکو د تیاره په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بې ګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېده.

له کورونو چې تېر سرې - او ما شومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلي و څه خپل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې هغه هم په ځو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهر ولاړ وو د ټوپوستو او ټانکونو له ډزو. ژوبیو هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتېدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارئ پر وخت هم پر اخورو کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتپل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخون د شهیدانو انجام ننداره وښیې نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان ورانه چوپتیا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او ټوخ نه غوږ ځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او مټونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم درې څېزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره یوړل.

د خلکو دتیاره په تږخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید.

له کورونو چې تور سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کوروته ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی وخنیل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې هغه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپو شپو په اخورونو نهر ولاړ وو د ټوپو ستي او ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په موټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چې پټیا خوره شوه!

.. او د سهار لمونځ يې د فتحې پر ميدان ادا کړ!

ماز يګرني لمر له درې   څخه په تيزۍ سره ځيله لمن ټولوله - پل په

پل يې د غرونو له لوړو نه لونړو څوکو سره خپلې ورستۍ وړانګې ځلولې او له ورو غونډيو سره

يې ځپلې سر ښخونه رښتيا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښايسته

انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور يې د خپل هوادوبيرونو او ويارونو

ننداره کوله او ورو سره هسکې غاړو چې څو مره لمر ډوبيدو ته نژدې کيده او ژېړيده دومره په سيمه

کې ديره بريمن خوځښت ازانګې خپريدې.

د مجاهدينو په يوه ټولۍ ليکه د غونډيو له پاسه جګيدله او کوزيدله

شا و خوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او

ولولو په توپان کې د يو غير عادي هيجان او اضطراب څرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي

کوم بل لېرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو او ږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شمله

پر بنډلو او چې پراخې تېزې او عقابي سترګي یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړنګ وږو لارو د بیوې نقطې شاو خوا

راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې دپېښو له بسکالو سره دلاړې په اوږدو

کې د کوړونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانه ور سره

غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورې ورې ولې د دغه خوځښت ننداری

ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې

هیبت او وجد ځلکوټي بر ېښنا ییزه تړۍ برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماغه وروسته د کوډونو سپین سرې لا له خپلو

اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د تیږکو د ونو تند ریزو بارونو

د تیارو په زړه کې د نور کربنې وايستلې ، لحظه په لحظه د دوی تسلسل -

زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تر پاڼي کېده .

ستوري يو يو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په وړه

تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه ویاړ منې معرکې

ننداري ته سر راپورته کې مجاهدینو له څلورو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنکلې هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې

ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ږغوانې دلکښې

نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر پوره کوټې نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سستوالي خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې

هغه هم دخپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پس

عسکرو د غوږو او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې

هڅول .

د هوټل د شیشو تر شا د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې

ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړ کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یو

او بله خوا ښخلېدې .

مجاهدینو د ربو خواو ته خپل پر مختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه

دادمن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه ځوړه ځېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل

ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تینګیده له دښمن لوري اولودن

ور کیده .

د هوټل دننه دخلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د

بریدونو د مخنیوي او تګ لوري په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د

مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاړ ورک کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای ته په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتاروته خوځیدل - مخونه یې د سپیګړیو پس شملو پرېښلي وو چې یوازې شنې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګرېږو او بولارو د بیوې نقطې شاو خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له بنګالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوږونو له باموږ د سپین سرو بنځو د دعاګانو اسکانه ورسره غبرګیده . د کلیو ځمځې ته د ماشومانو وږمې ورمه د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د بیوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بربینبنا بیزه تنده بریښ تمثیلاوه .

د مابنام د ملمانځه وروسته د کوږونو سپین سرو ټولا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وي ولاړې شوې چې د ټوپکو د ډزو ښنګ ریزه بارودونو د تیاره په زړه کې د نورکړنو وایستلو ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر سترې کیده .

ستوري یو یو د آسمان پرتندي وځلیده - سپوږمۍ په دره تلوسه د غرونو له کنډروونه د حق او باطل د دغه دیار سنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له ځلورو خواو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بشکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو .

د چلک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه رنګوانې دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ عوغا له هر یوه کوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشینکوف په ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر شا د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرد کیو پلوشو تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښخلیدې .

مجاهدینو در پیو خوالو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

اوچې شپه خومره پخیده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کیدل - د شپې تیاره چې خومره ټینګیده له دښمن لوري اولسودن ورکیده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ ویرې ترې لار ورکه کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او
بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې توپ ذوکټ او تاو سپا د
خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او ځړلو سره او یا د شاړخوا په کلو
او کوږو نو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې دېره سهیبه
او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې
ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر سپکونه ولاړ بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته
پرکرکرخاندی د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل ورداندې ټګ
مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او اوښتل .

سیند ته بیا مړاوي یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې
شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې
دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره
د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ولږ په ولږ کړیدې -
د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې
نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه
او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس
د انتقام د جذبې ښېرازانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او -
ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره
هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې
هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېرته
بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرلپسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې
د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښې زیرې کوي .
د پیدې کلي د جوماتو د اذان له (اَللّٰهُ اَکبَر) سره د دښمن د -
تسلیمیدو غږ پورته شو او سلا یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین
فاتح پرې ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکړ .

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې تول زوړک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او ډېرلو سره او یا د شاه خوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د پېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د آسمان پر تنتي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر سرکوزې دلو بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرې کړې خاندې . د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل د وړاندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بېلتل راو بېلتل .

سیند نن بیا مرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړي دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او پر سره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې په ولړه کرارېدې - د ټپيانو تولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلومو لورو ته کډه بار کړې وه - یوه هڅه ورته پېږته وه او هغه د تسلیمیدو هڅه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې څپاندې لمبې ترې چاپېره شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهیدلي ولس لاس ته ورشي څه به لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نه پوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هرشه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیري کوي .

د پېړۍ کلې د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګې پس ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولي په منځ سره راغونډ شوي وُ

خلکو خپلې ورځنی چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - یوې خواته به چې سړي کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط وُ چې وګړو یې پوره ډاډ خپلې ژوندچارې تر سره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کړاه کړاري وه او د خلکو د اند ښښنو پر ژبغرانده او را وبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم په داسې یو امناک او ډاډ من چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په داسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پيوستون
او د يوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ را ينبې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو
شرايطو کې وګړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپله
سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړي د
هغو بېلګه نور البر ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او حکومتونو د ټينګښت پر
وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام . چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
هم وتلې ده.

*　*　*

د زرګونو وسله والو مجاهدينو چې هېش يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نيولي وو پالل او د هغوی دارتيا وو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتيب او تعميل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شورا
او کرکيچ مځنه پخې دوډۍ ټولولې او د سيمې لوی جوماتونو ته به يې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په دې پر نظم او اودون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه يوه ورځ يکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته سپين ږيري مشر ټاکل شوی وُ خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو
ولسي مشر. د کلو دغو مشرانو بيا د سيمې په سطحه مشر د رلود او هغه مشر بيا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخاني او ملکي و روست او مستبد نظام خپل
ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بڅه نيمګړتيا او کمزورې نه لرلې او يا به يې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوې بلکې زما هدف
د عمومياتو لورۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سيمې بريدونه ټاکل شوي وو. له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغونه
رپېدل او د خپلې رپا په شپو کې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرا ني غږولې. دلته
د مجاهدينو و روستی رپا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول تر څنګ يې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايګاه نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی وُ ، چې وخت پر وخت د لازمو هداياتو او خبرتياوو په
اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه ، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خود سيمې د
استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ وچې ځوا به ځوانـو ملکانو
د سا تېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دسا تېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
اود یوې خوځنده بولۍ دولسونو ترمنځ رابنځ رابنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي دملي ګټو په جهت اود هیواد دپت او آزادۍ د دفاع په لاره کې ځپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بیلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام ځا ینچل کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هیڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول دولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اونوبت
ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربیله کوم شوی
او کرکیچ مخه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په دې نظم او داوړون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځند راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قراردادونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بنه نه بلکې یو
ولسي مشر - د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده - پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکۍ و روست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کړچونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
دعمومیا تو لوړۍ دي چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریډونه تاکل شوي وو - له برید سره سم دمجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې دولس د آزادۍ او پرېتم تسراني غږ ولې - دلته
د مجاهدینو و روستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایکاه نه د شورا ترد فتر او بیا د سیمې ترټولو و مهمو پوځو
او مرکزونو پورې غزېدلې و ، چې وخت پر وخت دلازمو هدایاتو او خبرتیا وو په
اړه ترې ګټوره ، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه ، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
دساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتیرې

د غلامخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواکانو نه پر ولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او ارې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیو نتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګردجنه کړه او هغه شوراېي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو دانې روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سړک ټول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا دولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له حوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کار ته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

د غلاغخه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې ځوابه له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګرد ې ربړې او اړې شوې ښکاریدې، ځوانې د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ ودرېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د کوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایې نظام یې د کوندې مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت ترڅنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د نبوونځیو دانې روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه د اولس په کټه نعاله وساتله شوه .

. . . او سهارلمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی و، داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سړک تهول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په ورانډې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه ، زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکاریده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد و، او ولسي انګیرنه .

لمر لا نه و ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مینډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

هغوی همداڅرګند وُکه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پر یږي دې زراعت به په ټپه ودریږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځیږي او بڼکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول اوقوه راورسېده څوک واړه بډوی پسې مه لیږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهیږي اوخپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان اوغرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګڼانګړی درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې اومقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون انډول وګرځاوه اود معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ اوحرکت امر وکړ. د تیلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط اونظم څو مختصري جملې وویلې اوحرکت بوله یې وروکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنړۍ اوترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرووونکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم اونظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدی اونورې خبرې اوفیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بیړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی اومقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګړو په مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاربه یې وهلی اوڅومره به ستومانه وو، په مخونو یې دلاری د دوړو اوګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړی وو خو دستومانۍ نښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یوه نااډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک اومانۍ فکر نه وُ وو سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټیا نکونو، توپونو اوالوتکو مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن دزغروالوتکونو په بهیر کې روان وُ

هغوی همداڅرنګه داسې هره ورځ د توپو له آوازو او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کبنتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بيا به مجاهدين هم لدغه لارې د راولاړو شويو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له يوې اقتصادي تکيې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور و. د خپل کار سامان او وسايل يې برابر او روان شول،
خو دوه ورځې هر يوه وويل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واوره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئيس - مرستيال قوماندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئيس پخپل ګمانکي دراندي انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د ميز ستر
شا ناست و. له ستړکو يې يو نوی او مخصوص هيبت ښکارېده او يو ډول تريخ
او پاڅوونکی کيفيت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په يوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تيلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف
يې په لنډو ټکو کې د مجاهدينو مرکزونو ته د تيارسۍ او حرکت امر وکړ. د تيلفون
غوږۍ يې قوماندان ته ورکړه او هغه په يوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې
جملې ووېلې او د حرکت بولنه يې ورکړه.

د لړې شېبې له پاره يو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئيس د نرۍ
او ترخې موسکا يوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې يو مهيب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقيانو د يې جلبه واکمني، لنډغري او د
سيمې د مؤمنو او پښتنو استوګنو د ځورولو ويرولو نکي مرکز و، دا څه وخت بلډ بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې ليدل کېدې او نورې
خبرې او فيصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بيا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقيانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفين او محافظين ګړندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړه سره به يوه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنيوي او مقابلې له پاره په ټوله سيمه کې د
تيارسۍ غږ خپور او د غزا ډول ووهل شو. د «الله اکبر» چيغه پورته شوه او د مجاهدينو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه يو دوه ګروپه مجاهدين راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به يې
حرکت راکړی وي او څومره لاره يې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو يې
د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښښناسته وه - دوی به سترۍ او خود ستومانی
نښې نه پکې ليدل کېدې - دوی يو ناڅاپه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماټې
فکر نه و. ورسره دوی له يو ټوپک او ۲۰۰ ګوليو سره د ټيا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ويرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال دښمن دغرو الوتکو او ټانکونو په بهير کې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتې اېښلې په نس ورې مجاهد په
خپلو پښو پلي یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې
بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ ګولۍ وچلېدې ټانکونو ځمکه
ولړزوله او الوتکو داورګولۍ واورولې.

سهار لا لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلايي وړانګو لا د
نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او
ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې
او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو
پر بستر وکې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په
پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل
او د یو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه
لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي داو بوس به ډزو به یې کورنۍ
الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په
دوی به څه حال راځي...

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی
د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان و، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درنو
ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل
شلیک چې د مجاهد د ټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه
کوې کاڼي به هم اوړه شوي وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل
به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به دوربین
کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختي د د دښمن پر بدن [illegible] وه.

ښځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندګرې روپۍ
وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخولې
کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې
یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوې چې د کورونو
د ښېرو غوړو په لوټېلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه
برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د
هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن
د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په
خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی د بې ایمانه ټرېکې
خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندې پرېته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېپلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه. کولې وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داوږکولې واوروې.

سهار لمرلا ځېره نه وه وهلې او د دښمن د غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه - لدغولړزونکو ډزو او کرسهار سره ماشومان دخپلو پېښو وکې راکښېناستل - دپوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکورونو ورځېږي دا و بوس په ډزو به یې کورونه پرې الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سر خطر دی.

هلته جنګ بنه ټود روان ؤ ، مجاهدینو په درېو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوابه د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد - سړی به فکرکاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وې، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نزګولي به وختي د دښمن پر بدن ښیتي وه.

ښځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نوزړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې دکورونو دزېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له ورانډې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به وویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ونو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که ټېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی ټېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل اوبړی به یې پوره ته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې وویل: ما ته یې د کولیو په باران کې دوی د بې ایمانه تر پکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې وویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خوداږي غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نولوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او دجنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېږلاس سنګاره شود ځنګ بجاهد ته يي وویل که يې سترګو کارکولی نود ساعت عقرب مې يې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره دصاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ دعسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او......یو ځانکړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې يې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکښله.

خدای‌خبرچې دکوم بجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرموټر ومښت چې د ټانکونوله منځه یو ډز اولېږي پورته شوي.

داورلبې دومره ژېغړانده اوچاودنه راسې ګشتته وه چې نژدې ټانکونه اولارۍ يې همغلته پخپلولمبوکې واخیستلې او د نوروچې وس کېده اولاره يې ایستلې شوای نوبیايي نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تیښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاورو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکمو هرې ډبرې، هرې ونې او هربوټي پرې باروږنه چلول.

...او: په جرګومرکونشي کارتمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام ته د هغوی سپین‌ږیري او مشهوري ښړې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا ؤ چې په کابل کې يې د ورکو مشهورو خبرو او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نوموونه نیول شوي ؤ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد ښرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د دوه‌ی خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیرعلي‌شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغونډې ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هرمردار
عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به
هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د څنګ مجاهد ته یې
وویل که مې ستړکو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه
ته کوره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا
شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو
ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله
دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموبېږ و منبت چې د
ټانکونو له منځه یو درز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه [راسې] سخته وه چې نژدې ټانکونه او لاری
یې هم مغلبه پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې
شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

او چې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال را ورسېدنو
مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاوو او هوا نه څه کوی چې د
ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او نې
او هر بوټي پرې بارونه چلول.

. . . او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت د ې ته اړ شو چې د
زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی
سپین ږیري او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې
لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وُ چې په کابل کې یې د ورډکو مشهورې څېرې او مخور داخله
وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نوموړنو نیولو
شوی وُ چې د وردکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه
شوې نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو
د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډ کړې شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خود
دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه
پیمان په لاس کې وُ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه [امین] د مارغوندي ښایسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نماینده‌ګی سالون تر په ډېرکې اوفرکې رانووت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېرګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ورته دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانديې په بل څ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر رانديې ګران دی د هغوی په مخ کې دربږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهڅه چې د سره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتو ته تر پلاله لاندې یواخطار اوکوانس هم وړاندې شو او هغه داچې دامامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډررو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سري فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي و دغه چوپتیاماته کړه اودنورو په نماینده‌ګی یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوستو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوتنه خلقیان یود باالله شا محمود او دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه‌ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپیني پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته راورسېدې نودې ترلو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شېبې دساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چاپه له قهر اوخښم څخه ټوټه کړې- چا به بابېزه ایسته‌واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اویوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون تر پـه ډېرکـس اوفـرکې رانـوت ، دحق پـه جـانب اوغمـناکه پوز په نیـولو سـره یې ددغـو کسـانو په وړانـدې خـبرې پیـل کړې .

ده وویل : زه دیوه پښـتون په توګه له وردګـو سـره ډېره زیا ته مینه لرم دا یې هـم وویل چې وردګ دحکومت له نـظره ډېـرشریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېـر ګـران دي .

ده په شـرافت سـوګند یادکـړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګـو ښځـو اوماشومانو ته د جګړې له امـله په غـرونو کې داسـتوګنې څخه ورپېښ شـویدی په خاصه تـوګه د ده د زړه سـوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خـبرې یادونه هـم وکـړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لـري چې د وردګـو ټوله سیمه ورباندې په بل څ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني او غیرتي قام نه لوړېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي :

پیمان داهم وویل : په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښـتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم .

ده د جلب شـوېو کسانو ته مخ وکړ ځا وه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د سره کوئ بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ .

د پیمان په خبرو کې د څو ماموینو ته تر پلاله لاندې یو اخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې دا مامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قـوم څنګ ونیسي .

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ټررو ـ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ . داسې غمناکه چوپتیا چې سـړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې د مه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي .

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څو تنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګـو دې سخت عملیات سـرته ورسـېږي داشارې په تړخ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خو له دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې .

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د باباللا شا محمود اوبل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شـول دوی ـ د یولړ هسکو تېتو ـ وروسته د یوه لست له مخې د هغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي ، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی .

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېر لوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوی هم نه وي خو دوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې .

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د ټولو پام هغه خوا ته وو ، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی د لږې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه ، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټې کړې ـ چا به بابېزه ا یستې او چولی او یو نیم به فکر ورته یو وړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سند ګڼه او یو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پروړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نوځکه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نوځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغفور خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پغماني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېنې نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دغوی د فعالیت سطحه او ساحه د پرې محدوده وه او تقریباً په ټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د دغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې او سېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقه داری اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاڅکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دځلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې خپله کټه یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

ځورکندولو چې رژیم وروسته د ننواتي لښکر وغورځوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پوروړاندې سلامي شول.

پرکاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي و:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اخترد مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغنی خان

۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان

مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان

۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،

۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پغماني والي اسمعیل خان،

۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،

۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېنې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پته او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د ولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی.(۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف و چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې یې کولې او وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه دېخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندي جرګه منو او ښایي پخپله کښته یې راوغږخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دابېرباد وکي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو اوجدلونو نه یوائې د مجاهدینو دمشرانو ترمنځ بلکې دګروپ مجاهدینو اود سیمې داوسېدونکو ترمنځ دمباحثې جدي اوخښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره دقومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه اود جرګې غړي ته د راتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړي دعلي خان په کلي کې د جرګې دغړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه دپاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول اود شوراغړي اومجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیاهم د جرګې له غړو دډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي اوله دوی څخه به د تېر دناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو اوکتلو څخه ډېره ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، مخوری اومشرتوب سره د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني برتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت له امله دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو یولس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت اوقوت سره ځایونه نیولي و اود لارو دواړو غاړو ته توپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلمر وړانګو به دکارتوسو سره دټکر پرڅت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې اوځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوږه دروند توپ دی- دوی دالله اکبر په پرله پسې شعارونو اوغوږنیو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې دخپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې څېنو څېنو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کړې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې اوګله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې وې په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه له احوال ودروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمدانور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نورهم تلولي کړل اوګله چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي ګړیو بل ته په بېړه اووارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته دعدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشرهم د دوی د تلولی حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر د تعجب په سترګه کتل شو خانګل د ناویو د ورپلو راوړلوله پاره آس ساتلی و او په ودونوکې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هېڅ توګه داسې علېو نو خانګل بچله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټره ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخیژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که دحکومت نمایندګان- دغه پوښتنه بیاهم دهغوی په مخ ږو یوبل د روند ګونګو وچې سره وویې لږډول اوبیا یو بل ته په کتو شول- د جرګې غړي په خپلو مخو کې هم یو پربل نه ووباوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو اوجدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړو مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمنې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د رژتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلي د زړه دپاسه هرکلي و.

خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شوراغړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیاهم د جرګې له غړو د پاره او ویرې خپسي منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره داانديښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه د پاره او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره د ډېر وروکې ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي واو او ربي سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولي مانوري ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو دواړو غاړو ته توپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلې وړانګو به د کارتوسو سره د تکړو پرخت یوډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرڅاریې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړېږ دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره سنود له چې څېنو څېنو به یې له ګواښنه دک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا دکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال ورسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې تهول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وی؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یوبل ته په بېره او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدليې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد ونا کل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نوره څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېره و د تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د ورلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هغه په هېڅ توګه د داسې مجلسونو او خانګل ځپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخیژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیاهم د هغوی په مغزو یوبل د روندګوتلو وچې سره ویې لړزول او بیا یوبل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پربل نه وو باوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د ېر سره وخوځېدل راوخوځېدل د ډېرې خبرې یې وڅوولی خوښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه ښکېل وار خبرې وکړې وې ویل ښځوا به خلقیانو د نژادي تو پیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دي وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوېړې پېړۍ په شاته بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا همدوی لګیا دي او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراوربل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې ښځیله په ټول قوم کې وکرځئ او ښځیلو سترګو ووینئ چې د شوروي بې دفاع او مظلومانو بکورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زورښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړله مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نبیي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرواترو اوریدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه وې ویل مونږ ښځیلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو ښوونځی چې څوځله حکومت زمونږ پر ضد دیوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تو یې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زمونږ له صلاحیته پوره دي همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتنې په ځواب د پر سره وخوځېدل راوخوځېدل د پرې خبرې یې وڅووله خوښاغلی وجدی دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې وې ویل چې خوا به خلقیانو دنړا دي تو پیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دی وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شاه بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بیا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم دالوتکو په لیدو سره احساسوی چې د محشر ورځ وربانډې راتلونکی ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زړوبښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړلې مخې سرټیټوب او انسانیت ورونښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یوتن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتې بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتې را برسېره کولی شي راودې نبیي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه وې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سړکونه مو خراب کړیدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چګ هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوونې ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو ښوونځي چې شوځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له منځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې او به تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې زمونږ له صلاحیته پوره دی همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل ؤ چې بیله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشي کړی که چیرې یې زموږ بندیان راخوشي کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کیښېږو.

شورا هم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کیږي خو جرګې غړي ویرېدل چې کېنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټول غړو ته د تلواجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسیده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او بیا ته هم کوم زیان ندی رسیدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعیل خان ما یار د جرګې په نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکی یادداشت کړل اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکی لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

ما یار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوڅه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کیږي که ترټکی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر وړباندې ګران دي نا وړباندې لري.

بیا یې وویل ریښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګانه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې دا کار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوی وای ما به هم د وردګو په شان اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمی او د پستې غاړې او کله بیا کوا سنګونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزی قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تا سې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځی او اوږې یو ځای وغورځولی غاړه یې تازه کړ چیه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی یې بیوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هیوادپالنې پر روحیه لرم که چیرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې
شوې چې نږمونږ بندیان راخوشي کړي که چېرې یې نږمونږ بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کښېنو.

شوراداهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځېني به یې
له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټولو غړو ته د تللو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو نخامخ کړېدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي که ترټکی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی مونږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دي نازورباندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تنه شوی
ولسوال ورور نه راغلل او راته یې وویل: چې نږمونږ ورور وردګو شهید
کړېدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتنو او غیرت
باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی دهغه
له خبرو داسې څرګندېده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي او سېد ونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځي او اوږې یوځای وغورځولې غاړې یې تازه کړه چې
سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښي ونیکی یې بلې خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیارکې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خولا ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې دورډګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا ورډکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شی بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان ځخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو ځخه د بندي شویو ورډکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو د اوله ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کرانې هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارموږ ته وښودل چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامورین - منصبدار ښوونکی - کارګر - سوداګر او نور په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په یوه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو دلست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونځې د موسی خېلو او سپېدونکی داکسا غړی عمر ورډک چې د بې شیک زلمی او د نوی موډ مثلث پتلون یې اغوستی او بیتلي طلایي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړئ خو زما له واکه وتلې خبرې ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دي ، زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به وروسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دي د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خو له وردکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل سنوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې په خپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - تر څو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دې به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړی شي بیا به مونږ چلې نورې غوښتنې ورانډې کړو .

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه ،

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته ویښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیات خلک د ماموږ - منصبدار ښوونکی - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري او داسې خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره په خپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاروندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت په خپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوې کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داوخې د موسې خېلو اوسېدونکي دا کسا غړی عمر وردګ چې د پر شیک زلمی ؤ او د نوی موډ ملت پتلون یې اغوستی ؤ او بېتلي طلایي وښتانو یې د یوې پیغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم و. د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارمو وپښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت سره دوځو او سترګو په بېلوبېلو اشاره وویل: ورډګوله بشریت سره خیانت کړیدی د پرسترجنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورډګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت وړتپل شوېدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډ انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورډګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورډګو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دورډګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه خونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر ورډګو ته صبرکوي خو د حوصله دپېروام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې ورډګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې دقوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شوېدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابرېده مخ وراواړه وی ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې اود پیمان په اړه یې وویل چې ورډګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیاله سترګو نه د سردو پښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیرغمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونغي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډ ډ غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهېڅ د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړ غوړ ګوئ او ددې له پاره چې دورډګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یادکړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چېرې نور ورډګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم و د ړوشنفکرانو (!) په نمایندګۍ پداسي حال کې چې ژاولي یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورڅ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سر د زمو ویښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره د ورځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: ورځو کوله بشریت سره خیانت کړېدی د پرست جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورځو کړې خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډ انداز کې زیاته کړه: دا خبره دروغ ده چې د ورځو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورځو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورځو څوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه څو نازولي دی چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورځو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ته هغه ځای چې ورځ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره یده مخ وروا ړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکی راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورځو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خوا و حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د ویښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اونځي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غرپیتوب لري مګر ورور یې په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان دا ځل هغه پخواني پیمان نه و، په غوسه ناک د دغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوړنجوئ او ددې له پاره چې د ورځو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور ورځو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې پې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حق په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د بېمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو کروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل وررور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وکورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چېې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پوره اوکښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو کروپونو کې لاړه شي چک ته هم ځا هم زه په نه شو تېینګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنا ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونۍ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به ځکه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع
جومات کې راغونډېږي خو د مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د
اووبجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اووبجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګالل هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کړی. له اووبجو
تر اته نیمو بجو پورې ما دلته انتظار وایست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو
زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې تر څو
هم زړه نه شو ښه ټینګولی ځکه دا ځل چې ته تللی د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو اوبحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی نه ځنغ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره کله چې د دوی دغه ویره یې درک کړه وې د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په نبو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدئ (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول مناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کنړ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ تری د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بنایي دو مره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوانږ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سړه شوه.

چکۍ ته د جرګې په رسېدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چکۍ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ دزما نخېلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه. ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې یې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړې وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لار ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کڼ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په بنوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وُ خو مشرانو یې پرېښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابش او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټي لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې وُ:

دسترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتنې مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زرهپوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کوررونه وران کړي ندرونه یې سوری کړی او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولی- ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلی دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کوررونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلی وو او ونږ په غم کې موځان راسره شریک شوي دي- دا دیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوکوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پور چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دوی کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري چې یخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه؟

باقي شوه دروغجې جوړې خبرې که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه دې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته د او درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تولو پیغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو دحق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی- هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه

د چک دسپین ږیرو له خوا

وکوری د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی په دې ډول د مخاطب لوم معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

د لیک د متن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې ننده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درلبنت کتلی او تا ته یې د دې ویار بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغی له چوکی ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځید ستر ګې یې را وایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی وُ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جنرالونو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړي اوجوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی وُ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تورو او پیغور پورچاته نه پریږدي که هغه د وردکو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دوموه کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قربانې کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله له پلیتوعناصرو څخه پاکه کړه- نورنو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرو که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولارې نرخونه او که اې په نظر کې ونیسئ او دبندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نوري غوښتنې او شرایط به هم ولېندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داتو درکولي

کیږي مونږ هیڅکله د ملامتي تولي پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو دحق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نوبیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو ستر و مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردکي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین برو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستړګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې بوول د مخا طبولومعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ړکوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې دعلي شاجان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږده وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین بیره تاسې ته په درنښت کتلي او تاته یې د دې ویار بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او بدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو ستم واخیستل بېرته میزته راوګرځېد ستړګې یې را وایستلې او پرمیز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وايي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډیللو په اړه درژیم دا حربه هم د وردکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

> یا تکیه دیوه خدای ده یاد تو ري
> په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نيم ، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم ، زه د وردکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که د وی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورباندې زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نه به یخ شي او په خپلو راډیوګانو کې به وو ایي چې وردکو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه ،

دېر وقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه دېرشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موږه ، خپله ځمکه موږه خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر بوړ کلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ییللو په اړه د رژیم دا حربه هم د ورډګو د مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې ړ پندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تو ري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدی.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورډګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته ورسوم ، زه د ورډګو مشران خپل مشران بولم او نه یې ته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که د دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورسره لې زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوا ځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې ورډک ما مړکړي زمونږ د بین المللي دښمنا نو نیوېنه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به ووایي چې ورډګو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان وواژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه :

درو قدر منو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورو نه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ - د خلکو ګوندتا سې سره کوم مخالفت تر بورګلوي او د ښمنې نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید وانتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُو ویل :

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو و خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربندونکو خپل او د ټوپکونو ږغ د کې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنټل کوماته تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګټی یې یکنواخته غورځوله - پخواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست دخپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه تر اباسینده د عزیزولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سرخوري.

دغوبي د بدمرغي کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسي پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلي ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې ورو ورو د رېښمنو

زړینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او ګوابنونو نه د هغه زړه تول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې د وکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وو له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې وربارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکار بېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه غړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اوربل کړې ؤ د احساساتو غړغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابې موجونه تر پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې د ې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي یې له یو یې مخې یې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړیې او موشکش تر ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېي سره ځمکه لکه د زلزلې رېږېدېده - جازوېږو د او رباران اورېده - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

... او دحق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغونو دک پایي شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بکتی یې پکښو اخته غبرولو - پخوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتیلی ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل نارواحاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوي د بدمرغۍ کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼلو د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو دوړ ښمنو

زرینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یوازې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نوروګردو د ننیز و مخالفتونو او کوابښونو د هغه زړه تړل ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وګرځوله.

ورد کوته یې له پخوا زره ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و. له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه ورد کو تا نکونه او الوتکې وربمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګڼ هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه بغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اوربل کړې ؤ داحساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوازې او یوازې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چرې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او ددغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ور ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدله - جاروبونو او بارانو اوراوه - دغازیانو پرسینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نورهم دانتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په ږلې کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا دورو ستی برۍ د سوبې او د ډاډ دامید رڼا ښندله او د انتقام بحري ترې بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربلۍ یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راټیټونه غوړځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته بې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې ړوښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤنو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اوجنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تربرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پرمناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه دخوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورسرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هود او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وینو او اورفوارې او شړېغړاند لمبې ختلې د هر کلي او هرکور د هر بو ډا، هرې تورسرې او هرماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړی کاروان بهیر غازیانو نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپاني ځپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باړان کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوا ځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي بري د سوبې او د پاو د امید رڼا ښندله او د انتقام بحري تري باد پدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربارلی یې ورولې او هلیکوپترونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړی ورتګ ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه و بنا نه ؤ او په سنګرونو کې په تړو جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړی وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سر راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به تړول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره بره او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله وال به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پرځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته ښېرمه به چې پوځ او ټانکونه دلاړې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پرمناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وخت او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده. د اکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د تړول کور او کلي د تباهي ویره وه د تورسرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې تړې، ګمراو شپلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوښر بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لوړیو کړښه کې وه او وسله یې چرېکي او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تړولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټيټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لار کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سریزه او بریا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هره به از موېلي نوره تانکونو کتار د دوړو او لوګیو په توپان کې د تېښتې غځه اخیستې وه او دغسې د حق د لارې ...رتېرو خپل او توپکونو ونه کړ پاته شول.

...او تول یې د روس پرضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ړمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېټاوکي بندوالو به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داې نره منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې کې به یې تولیرې لیږې د اوږې غوړېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې بس وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورۍ چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېږي نو د کابل په فتحه کې یا ته خه دی ترا رغندي شا وخوا سیمه تړوله مجاهدینو نیولې له قضا ما پسنین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریوسره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کورچت او دېوالونه رالوېږي.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چرې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل د لته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق دلارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لاره کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا بدمنه سره او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازمویي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګیو په توپان کې د تېښتې لاره اخیستې وه او د غسې د حق د لارې د سرتېرو خپل او توپکو ذرونه د ک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاورته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جومات ونو تا واخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبۍ سر او پېټاوک بند او به دهغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دایې نږه منلې وه چې دېخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې کې به یې ترلیرې لېرې د او ورې غورېدلې ځادرته وکتل او بیا به یې په دادمنه لهجه وویل چې یو وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به کوري چې پر کابل د اسلام بیرغ ورپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي ، ترا رغندي شاوخوا سیمه نوله مجاهدینو نیولې له قضا ما پښتین ووه سته د کابل کندهار په پاد شاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو له محتاجې کاختې سره مخ و له کابل څخه وروکوټه د دغه وړ مواد وېره وړن سخت بندیز لګول شوی و او پېدې نامه چې، تاسې اشرار چاغوئ، د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اسیند سندرې او د هغه ستونی شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناره سوده پورته شوه او چې پر سبا یې خلک پیټا وه نوته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لا دې څخکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ کېدونکې دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څورونکې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو نو څراغونه وژني او پرکړکیو به پر دې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو څپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سره د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف ـ مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نیمې ـ رسوایي او شرمېدلې ما ته جوت ـــــ وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته ـ کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو ـــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه څانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکی له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم ستر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یرغل کوونکو پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو هغوی ضمیر پلورلي داسې خپسې لاندې کړي و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي یرغلګرو پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتک بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ ؤ له کابل څخه وړد کوټه د دغه وړ مواد و په ورن سخت بندیز لګول شوی ؤ او پدې نامه چې «تاسي اشرار چاغوئ» د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په همدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا وونوته راوویل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم داآوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوروځي مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو تو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وو څ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف ـ مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نږی ـ رسوایي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کارو کړه لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې براور مېتروول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته ـ کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او د راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګر ؤ او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې څخه مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسې بنا یې په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زمونږ ورونه یاست مونږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخني په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خود روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړې ځکه له روسي جنرال پوځ سره مقابله راروانه وه دوی دا هم اټکل کړې و چې روسي لښکرې به پردوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړې به دوام پیدا کوي. هلته روسانو د ببرک په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم د ینو ته د هم دغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو، ولو، ولو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په نخښه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درنده وه، د دې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې ترېیوه وخته ختمه کړه ورو ورو د کور ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خو دولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هېڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسي کوم د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رېښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هېڅ کله نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی و.

نبه چمتو کړي څکه له روسي جهز پوځ سره مقابله را روانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکري به پردوی سختي حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ ماشینونه ترلاس لاندې ونیول خو بیا هد یې ته د هدغو ماشینونو د اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړی.

رژیم د لوانه وخوروله ماشینونه د ېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمي ګرد استوګن په سیل یا سرطاني نارو غیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غبنه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې ترېبه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

داهغه آوازې او پروپاګنډ و چې د نعږ بله یې دریند وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر داسونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دا بنا ري او ممدنه ولده ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غمونو کورونو کې لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - څنګه بېرګ د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم راهمدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاره کې د تالاشی لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورډ ګر ته له کابل څخه د غذایي او نورو لوړ سره سوا دو له ورلو څخه بندیز و نه لیری کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیوپارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د ډیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولس په حافظه د ېره غښتلی وې.

اوس نو د نراو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتنې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کړاو نه پرېښود ل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی دبرېښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بریې یې په تقدیر کې کښل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوږونو کې وې!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روښانه او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وېرېدونکو وروو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په - سبا کېدو نه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي راللدول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو ونو غوږولي وو.

نن د پیشمینې په چرګ بانګو نوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مرېوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تپ تروپ وو یوازې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پانو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن ویرپخپله غېږ کې نغښتي دي او یوازې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکی هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې جنګې کړې او پرهرژلې خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونډ سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د دراندو پېټي او چیتولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو د یوه ډېر دراندو بار نه هم درنده (موقفیه) اوږه اوږدولونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماڼه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دویالې غاړې ته راتلل، داوبو ناارامه ولو له حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوړځنګ وي!

بیا هم داسې میاشت وه- یوه درنده، کرمه، اوږده او دوه په شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوه پڅو آسمان پر وړاندې ټټر ووورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوه پڅنې شپې په سبا کېدو نه وه خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښیمنو وړانګو هغه ځلانې ځلا نه درلوده، داوړ تبکه سره بر ښېنېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلي وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالندول او یوې وېرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژوړې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنونو ونکو خیالونو په سرونو او مغزو وزړه ونه غوړولي وو.

نن د پښتمېنې په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي- د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو یوا ځې ستغې او سوې انګولا به یې د دربې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوتې نه خوږوي سرې یا به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن ویر پخپله غېږکې نغښتي دي او یوا ځې همدا ستړې او ناکرار انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې جینګې کړې او پر هر ژړلې خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونډ سکوت د درې په اوږدوکې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکرار لحظو د هغوی پر اوږ و دیوه دېر درانده بار نه هم درنده (موقتیه) اوږ هولوونکې تما مېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دو یا لې غاړې ته راتلل، داو بو نا اسنه وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند وېرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعا ګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ايسته شوې د غرونو په
څوکو لا پرونۍ پرېوتې لمر خپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړ سهار شو
داکړ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ د اڅو ورځنۍ اوازې حقيقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سيمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غبرګې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي - له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هر يوه سر مخابره
ده او چا د تيارسئ او برېد قوماندوه ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول - کمربندونه يې وتړل، د ټوپکو مجورې يې دکې
کړې، ټوپکونه يې سره وکتل، خپلې يې کش کړې - ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې سره وهلې. د حرکت لورې معلوم
و د غرې ذکر ښکاره و او د قربانۍ او ازمويښت مهال را د بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غبرګې کوي، جذبات ورته لورې ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جارو کوي - حالات يې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته د توېيدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک - دا د کوم تنظيم دی او
هغه د کوم ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه، د ښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هيله حتمي. سړي فکر کاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنيو کرښو ته د مجاهدينو کتارونه وخوځېدل -
دوړې پورته شوې - د تکبير چيغو دره په سر واخيسته - د حق د ښمن
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وايې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ مخې ته ولي.

نن دغه لار داسې درنه وه، څو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې د ايثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمعه يې د څپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو يو توپان را الوتلی و، يو سېلاب و چې په -
غرمبېدو راروان و، يوه سمندر دې خوا ته اخيستی وه د انسانانو يو
څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځېلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کړسهار شو
داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شېبه جوړې جېټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه تر لاندې نه بانده کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره
ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سروېښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې
کړې، ټوپکونه یې سم به وکتل، خپلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلې. د حرکت لوری معلوم
و. د غرې ذکر منکاره ګ او د قربانۍ او ازموینت مهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ تېرې کوي، جذبات ورته لوری ښيي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جارو کوي. حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانۍ کوي او وېښې ورته د توپېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه. د دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل.
دورې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د ښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي
او د سا تېرې نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لندو وله چې منزل
یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په -
غړمبېدو راروان و. یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه. د انسانانو یو
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلې کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

ناو او هر بوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان
رسوي.

کولی وچلیدلي، تپانکونه وغړیدل او میزایل په غرمبېدو شول،
سیمه د اورلمبه شوه د کولیو بزلی او د بمونو باران په اوریدو شو، د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان
په دغه ګرد جنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي او دورې شوي، لوګي شول
نه دیو بل غږ اوریدل کېده اونه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.
جیټ بمباری کولی آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې
کړې لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اړولي وي هر سړي فکر کاوه چې همدا
دې ژوند دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتي.
هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندويي پوځیان یې کوزول
ترمازدیګر پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي
پوځیانو بهیر راماتو. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پند ووښن له
د بریو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چې سړي
ولیدلی شوای نو وبه شورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو تانکونه
اونورې درنې وسلې هم کوزې کړی شوې، تانکونه، توپونه،
میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې ځانګړې او غونډې اړولي
وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره تانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوټه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني
کړې وه او د افغانانو غورځنګ او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی
او د بري تر درشل هډو رسېدلی نه وای.
د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوټه ونیول
د ډېرې غلطې وبېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د ډېرې نظریات او
موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.
د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي خانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي تپا کلی.
دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په
ګونډو وکړي - د وارسا پلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونکي طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو
او محیلو ته په ګونه کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان رسوي.

کوڅې وچلېدلې، ټانکونه وغړېدل او هزایل په غړمبېدو شول، سېبه داورلمبه شوه د کولیو بزلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرد جنه فضا کې دخپل سفر لار لټوي. دورې شوې، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده اونه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولي آتش ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی ؤ
لکه چې ځمکه یې ستوله په بلغ اروېلې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندوي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هر ناو او هره حاکمه نقطه د کوماندوي پوځیانو بهیرامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړ کې پنډ ووتن له دبرو او کمرونو پوځیان نږات معلومېدل - هره دبره به چې سړي ولیدلی شوای نو و به ښورېده او پوځي به تر یا جوړ شو له الوتکو ټانکونه اونوري درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هر ناو او غونډۍ سره یو یو افرقې او غونډ اړولي وي.

بنسایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا سترګو لیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو اوله منځه وړلو پېشبیني کړې وه او د افغانانو غوراو او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو، فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د بېړې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونیول د بېړې ځکې وپېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د بېړ نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅېنه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي نږې مولد تشید وسره په شاشي او ماتي وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوري کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي تاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سابلاک لړ نهوي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او مخېلو ته په ګونه کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکاریده - د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا داو ویاران او د ګولیو بزلې اوریده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوږولې هیڅ نه لیدل - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه باد یدلی او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اوړونه وو - لوګي و او د باروتو سوځنده بوی. نن هر خبره لو هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غزا و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زړې شو هلته به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د نډو کار به و - هلته به بیا نه بوټی پاتې و نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یوازې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلې او د نډو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر د زړه خواب مرګ و - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او دوبر لړ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د بریځو د دهشت خپروونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ور چلیدې او همدا یې ژبغراندې لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) د لارې سرښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له دغې او مقابلې پرته د بل لار، بله اسره، بل لوری او کوډ نه لیده.

نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو تویولو پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه، درانده او دا دوه من قدمونه اوچتول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولی وي - دا سې تجارت چې ځانونه یې سکې کټهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل و - سبحان الله څومره وېیارمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل لارې ته ورسیدل

فضا تورو دودو لاندې کړې وه - د لمر ستر که سم نه ښکاریده - د بارودو سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا داورباران او د ګولیو ږنګ اوریده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوږېږې بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه باد بدلي اولمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوندو هستي لاندې کوله.

نن ویني وې - اورونه وو - لوګي وو او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د ږغریو وو، د شهادت وو، د بریدو وو، د یرغل وو، د بم وو، د ټانک او توپ وو، د زخم وو او د تپ او پرهر.

له کومې پرنې، له کومې دبري او له کوم لوري به چې د ټوپک د ږشو هلته به بیا اوربل وو - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به وو - هلته به بیا نه بوټي پاتې وو نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وو چې تر دغو بیا بریو او کوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دې ژوندی دي، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږنګ او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوژخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ډېر لږ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو ژبې هم همدا ورچلیدې او هداسې ژبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هله چې مقابله د مرګ غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.

همهلته او په هم هغه ځای کې د خدای (ج) دلاریو سربښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته اوله د غرېا او مقابلې نه د بخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کودرنه لیده. نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، دوی بوتوبیونې پرخوا او د سربښند نې په لاره یې پاخه، درانده او ولاړ من قدمونه او چټول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولي وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سکې کتهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل وو - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل د هغه سنګر یادونه چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه جګړه کې د دښمن د زور او وحشت ستني ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټولې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب یم چې څه ور پېدا شول سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت په خپل لاس را ټول کړي او انتخاب کړي وي - یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیدلی چې دا د دوی له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د قدرت لاس یې و نه بولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران ورېداوه او ټانکونو، د کولیو بارانه، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترلوګې. کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د دبرو پرخچې او وېدلې خو خدای دلارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه نه خوځېدل - د دوی ګونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي کې سره شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل. د مرګ وېروونکي هیولا ورته ځانګړې خپلې دارې را یستلې وې خو د دوی سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین و چې دري نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې خلاص کړا او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې ور تر شرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زر زر یې د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ما زیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې [illegible] کړې. تر اوسه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."

دا کاغذ ونه یې له خپلو [illegible] سره دیوه نړېدلي کمره په

UKOA

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل دغه سنګر یانې چې تولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهېدانو ماتې تاریخ یې انځور کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټولې سرې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه دی چې څه ورپېدغه سنګر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ورلوڅېږي ته یې دا پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت په خپل لاس راټول کړي او انتخاب کړي وي. یوبل یې له هر حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر، مقابلې او مثالي قرباني، قوت او صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بینه.

سړی حیران شي. اوس هم سړی سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهارلا څه مهال ونښت. الوتکو د سپینو او اوربارانو یې لاوه او بانکونو، د کولیو بزلي، خو دحق په مینه مستوځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه ټکنده غرمه. ځمکه داور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او تورلوګي. کرونه رغړېدل، غرونه نړېدل د دېرو سرخوچیانو وېدلی خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله په هغه وخت

پېر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سرګولی به یې په تندي کې سر شوه.

ژرېږي په تالو پورې کلکي نښتي وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل. د مرګ ویرووونکي هیولا ورته ځانغ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی ستر ګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو نو پرلیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د هغه لیوال وو.

تر دې وخته نه لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وُچې دریې نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او دهشکي مرمۍ خلاصې شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُچې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په دې الطمینان یې یا یې ښه کړې. میل یې خلاص کړا او په بوتو او شکوکې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خو دغه سنګر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک ځغا برې چالانې وې. د سر پوځ هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې وترشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا خبره شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ. زر زر بیا د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر الطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې. تر اوسه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوږه لاقه ته نږدې کېدونکي یو: ..."

دا کاغذونه یې له ... سر دېوه نهېدلی کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library
UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم نه دی پېښ شوی، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم نه دی ویني شوی. دومره دا ده، دا سې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم خطر هیڅ دول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې. د وه نوي الوتکې رالوېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلون دوره وخوړله او بمبارۍ یې پیل کړه یو شېبه بخون لوګي پورته شو او دغې ورو ورو د سنګر د زیږ ټکار بدلې.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له دېرو داوسپنو ټوټې دېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالۍ دېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو. تر او سه هم او سپنې او تشو نالیو هلته پس د دېرو او کانو څپله غلبه تینګه ساتلې ده. هلته او س دغه ویاړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د څپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوبوند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د پرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر ځم دی
چا ویلی دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library